

Generation 2.0

For Rights Equality & Diversity

Αθήνα, 19 Οκτωβρίου 2021

ΑΠΟ: Γενικό Διευθυντή Generation 2.0 RED,
κ. Νικόλαο Οντουμπιτάν
Πλατεία Ελευθερίας 14,
Τ.Κ. 10553, Αθήνα

ΠΡΟΣ: α.ε. Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας,
κ. Κατερίνα Σακελλαροπούλου
Προεδρικό Μέγαρο, Βασιλέως Γεωργίου Β΄2,
Τ.Κ. 100 28, Αθήνα

ΘΕΜΑ: «Τιμητικές πολιτογραφήσεις και ζητήματα στις λοιπές διαδικασίες κτήσης ιθαγένειας»

Εξοχότατη κυρία Πρόεδρε,

Ονομάζομαι Νίκος Οντουμπιτάν και είμαι συνιδρυτής και γενικός διευθυντής του μη κερδοσκοπικού οργανισμού Generation 2.0 for Rights, Equality and Diversity. Σας αποστέλλω την παρούσα επιστολή με αφορμή την αύξηση των τιμητικών πολιτογραφήσεων σε αντιδιαστολή με τα πάγια προβλήματα που εντοπίζονται στις τακτικές διαδικασίες κτήσης ελληνικής ιθαγένειας.

Το Generation 2.0 RED είναι ένας οργανισμός ανθρώπων μεταναστευτικής καταγωγής και μη, που συνεργάζονται για να προωθήσουν την ισότιμη συμμετοχή σε μια συμπεριληπτική κοινωνία, μέσω της ενδυνάμωσης της μεταναστευτικής κοινότητας. Ο οργανισμός συστάθηκε τον Δεκέμβριο του 2013 από τη συνένωση της Δεύτερης Γενιάς (Second Generation), μιας άτυπης ομάδας με δράση από το 2006, και του Ινστιτούτου για τα Δικαιώματα, την Ισότητα & την Ετερότητα (i-RED). Στη μέχρι τώρα πορεία μας, έχουμε εκπονήσει καμπάνιες που οδήγησαν στο δικαίωμα στην ελληνική ιθαγένεια για τη δεύτερη γενιά, παρακολουθούμε τις νομοθετικές τροποποιήσεις καθώς και τη λειτουργία της δημοσίας διοίκησης στους τομείς της μετανάστευσης και της ιθαγένειας, προσφέρουμε δωρεάν υπηρεσίες νομικής και εργασιακής συμβουλευτικής σε ανθρώπους με μεταναστευτικό υπόβαθρο, όπως και μη τυπικής εκπαίδευσης μέσα από μαθήματα ελληνικών και προετοιμασίας για την εξέταση της πολιτογράφησης. Ακόμη όλα τα τελευταία χρόνια, έχουμε συμμετάσχει σε φεστιβάλ και έχουμε διοργανώσει πλήθος εκδηλώσεων και δράσεων που προάγουν τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Ιδίως όσον αφορά τις διαδικασίες απόκτησης της ελληνικής ιθαγένειας, είμαστε ο μοναδικός οργανισμός από την κοινωνία των πολιτών που ασχολείται πρωταρχικά και αδιάλειπτα με αυτόν τον τομέα τόσο σε θεσμικό επίπεδο όσο και στο πεδίο. Ανάμεσα στις καθημερινές μας δραστηριότητες συμπεριλαμβάνεται η παρακολούθηση και η συγκέντρωση των ΦΕΚ για την κτήση ιθαγένειας. Στο πλαίσιο αυτό, έχουμε παρατηρήσει ότι το τελευταίο διάστημα έχουν αυξηθεί τα Προεδρικά Διατάγματα τιμητικών πολιτογραφήσεων. Εκτός από τις περιπτώσεις των πολιτογραφηθέντων που τράβηξαν πάνω τους το φως της δημοσιότητας, υπάρχουν και Π.Δ. που αφορούν σε επιχειρηματίες του διεθνούς τζετ-σετ, σε ακαδημαϊκούς, συγγραφείς, κ.ά.

Η τιμητική πολιτογράφιση συνιστά μια κατ' εξαίρεση διαδικασία, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 13 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας (ΚΕΙ) και αφορά σε άτομα που έχουν παράσχει εξαιρετικές υπηρεσίες στη χώρα ή που η πολιτογράφιση τους μπορεί να εξυπηρετήσει εξαιρετικό συμφέρον της χώρας. Βέβαια, οι «εξαιρετικές υπηρεσίες» και το «εξαιρετικό συμφέρον» αποτελούν έννοιες εξόχως αόριστες και σε ορισμένες περιπτώσεις δεν καθίσταται διόλου σαφές ποιες ακριβώς είναι αυτές οι εξαιρετικές υπηρεσίες ή το συμφέρον που οδήγησαν την πολιτεία να λάβει την εν λόγω απόφαση.

Η αύξηση των τιμητικών πολιτογραφήσεων έρχεται σε πλήρη αντίθεση με όσα συμβαίνουν στην κύρια διαδικασία κτήσης ιθαγένειας, δηλαδή στην πολιτογράφιση των αλλογενών. Από τη μία πλευρά, λαμβάνει χώρα μια κατ' εξαίρεση διαδικασία, ιδιαίτερα σύντομη, η οποία ολοκληρώνεται μόλις σε λίγες ημέρες, από την άλλη πλευρά, η τακτική διαδικασία χαρακτηρίζεται από ακραίες καθυστερήσεις και πολύχρονη αναμονή. Στην Αθήνα, παραδείγματος χάριν, οι ενδιαφερόμενοι/ες συνήθως περιμένουν άνω των 6 ή 7 ετών, για να εξεταστεί η αίτηση πολιτογράφησης τους, καίτοι στο άρθρο 31 του ΚΕΙ προβλέπεται η έκδοση απόφασης κατά το μέγιστο σε 12 μήνες εν συνόλω από την κατάθεση της αίτησης.

Παρόμοια κατάσταση επικρατεί και στην έτερη διαδικασία απόκτησης ιθαγένειας λόγω γέννησης στην Ελλάδα και/ή φοίτησης σε ελληνικό σχολείο. Ο ΚΕΙ στα άρθρα 1Α και 1Β προβλέπει την έκδοση αποφάσεων και την εγγραφή στο δημοτολόγιο κατ' ανώτατο χρόνο σε 6 μήνες για τους/τις ανήλικους/ες και σε 1 έτος για τους/τις ενηλικούς/ες αιτούντες/σες. Σε ορισμένες υπηρεσίες, ιδίως στην επαρχία, αυτές οι προθεσμίες τηρούνται σε γενικές γραμμές ή υπάρχουν μικρές καθυστερήσεις, όμως στα δύο μεγάλα αστικά κέντρα και συγκεκριμένα στις Διευθύνσεις Ιθαγένειας Αθηνών και Θεσσαλονίκης, εξαιτίας του όγκου των αιτήσεων και της υποστελέχωσης, η αναμονή άγγιζε τα 2 και 3 έτη. Με σκοπό την επιτάχυνση της διαδικασίας, τον περασμένο Οκτώβριο, βάσει του Ν. 4735/2020, συστάθηκαν οι νέες Περιφερειακές Διευθύνσεις Ιθαγένειας Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας με αποκλειστική αρμοδιότητα την εξέταση αιτημάτων της δεύτερης γενιάς που ανήκουν στη χωρική αρμοδιότητα των δύο Περιφερειών. Εντούτοις, ενώ έχει παρέλθει ένα έτος από τη θέση σε ισχύ του νόμου, η νέα υπηρεσία στην Αττική δεν είχε ξεκινήσει πλήρως τη λειτουργία της μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2021. Απόρροια αυτού είναι ότι οι καθυστερήσεις στη διεκπεραίωση των αιτήσεων έχουν καταγράψει νέο αρνητικό υψηλό: π.χ. όσοι νέοι και νέες δεύτερης γενιάς κατοικούμε στην Αθήνα, περιμένουμε πλέον των 4 ετών, με αιτήσεις που έχουν κατατεθεί από 2017 και εξής. Η πολυετής

αυτή αναμονή είναι προδήλως δυσανάλογη με τη διαδικασία, καθώς η τελευταία συνίσταται μόνο στην εξέταση και έγκριση των δικαιολογητικών εγγράφων που έχουν κατατεθεί συνημμένα με την αίτηση.

Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να παραθέσω και την προσωπική μου εμπειρία ως ζωντανό παράδειγμα της ανωτέρω κατάστασης. Οι γονείς μου ήρθαν από τη Νιγηρία το 1979 προκειμένου να σπουδάσουν στο ελληνικό Πανεπιστήμιο. Γεννήθηκα στην Ελλάδα το 1981 και έκτοτε ζω μόνιμα στη χώρα και τα 40 χρόνια της ζωής μου. Μεγάλωσα, πήγα σχολείο, αποφοίτησα και από τις τρεις βαθμίδες της ελληνικής εκπαίδευσης, απέκτησα οικογένεια και εργάζομαι στην Αθήνα. Στις 30/05/2018 κατέθεσα στη Διεύθυνση Ιθαγένειας Αθηνών αίτηση απόκτησης ελληνικής ιθαγένειας λόγω φοίτησης σε ελληνικό σχολείο βάσει των μεταβατικών διατάξεων του άρθρου 1B παρ.1, 5α & 5β του ΚΕΙ. Η αίτησή μου καταχωρήθηκε υπό τον αριθμό πρωτοκόλλου [] και σήμερα βρίσκεται στο μεταίχμιο μεταξύ της πρώην και της νυν αρμόδιας υπηρεσίας, χωρίς να έχει ακόμη εξεταστεί. Στην ηλεκτρονική πορεία φακέλου αναγράφεται χαρακτηριστικά η λέξη «none» στην κατάσταση της υπόθεσης.

Δυστυχώς, όπως προκύπτει από τα παραπάνω, η Ελληνική Πολιτεία φαίνεται πως έχει θέσει ως προτεραιότητα μια κατ' εξαίρεση διαδικασία, όπως η τιμητική πολιτογράφηση, αντί πρωτίστως να μεριμνήσει για τη βελτίωση των λοιπών τακτικών διαδικασιών κτήσης ιθαγένειας, ως οφείλει ένα ευνομούμενο σύγχρονο κράτος. Γνωρίζουμε βέβαια ότι την αρμοδιότητα για τις διαδικασίες κτήσης ιθαγένειας κατέχει το Υπουργείο Εσωτερικών αλλά με δεδομένη την αφοσίωσή σας στις αρχές που διέπουν το κράτος δικαίου, σας καλούμε να συμβάλλετε από τη θέση σας στη μεταβολή αυτής της χρόνιας προβληματικής κατάστασης. Κατέχοντας τον ανώτατο θεσμικό ρόλο στο κράτος αυτό, σας καλούμε να αντιστρέψετε την εικόνα μιας Ελλάδας που «τιμά» μόνο λίγους και λίγες την ίδια στιγμή που δεν σέβεται κατοχυρωμένα δικαιώματα των πολλών, οι οποίοι αποτελούν αναπόσπαστο και πολύτιμο κομμάτι της κοινωνίας της.

Αναμένοντας την απάντηση και τη θετική συμβολή σας, σας ευχαριστώ εκ των προτέρων για τον χρόνο και τις ενέργειές σας.

Με τιμή,

Νικόλαος Οντουμπιάν

Γενικός Διευθυντής Generation 2.0 RED